KANCELARIA SENATU

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, dnia 27 października 2014 r.

Opinia do ustawy o zmianie ustawy o środkach ochrony roślin

(druk nr 737)

I. Cel i przedmiot ustawy

Opiniowana ustawa liberalizuje zasady składania dokumentów w związku z rejestracją środków ochrony roślin. Obecnie zasadą jest przedkładanie dokumentacji zawsze w języku polskim, a jeżeli wnioskodawca sobie tego życzy, również w języku angielskim. Omawiana nowelizacja umożliwia złożenie dokumentów sporządzanych w języku polskim lub w języku angielskim.

Ponadto ustawa wprowadza możliwość pozostawienia w obrocie środka ochrony roślin po upływie terminu jego ważności na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy, pod warunkiem uzyskania opinii o przydatność środka do zastosowania zgodnie z przeznaczeniem.

Nowelizacja art. 47 ust. 6 pkt 3 poprawia odesłanie, które obecnie wiedzie do nieistniejącego przepisu.

Ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił ustawę na 77. posiedzeniu w dniu 10 października 2014 r. w oparciu o przedłożenie poselskie. Projekt był przedmiotem prac sejmowej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, która wprowadziła do niego szereg poprawek techniczno-legislacyjnych.

W trakcie drugiego czytania zgłoszono poprawki zmierzające do zwiększenia stopnia stosowania języka polskiego w procedurze rejestracji środków ochrony roślin.

Sejm uchwalił ustawę w brzmieniu zaproponowanym przez komisję.

ul. Wiejska 6, 00-902 Warszawa, tel. 22 694-94-12, fax 22 694-91-06, e-mail: Michal.Gil@senat.gov.pl

III. Uwagi szczegółowe

1) Konstytucja w art. 27 stanowi, że w Rzeczypospolitej Polskiej językiem urzędowym jest język polski. Przepis ten nie narusza praw mniejszości narodowych wynikających z ratyfikowanych umów międzynarodowych.

Ustawa wprowadza w postępowaniu rejestracyjnym możliwość składania dokumentów w języku polskim lub angielskim. Ponadto na podstawie art. 9 ust. 2 będzie możliwe złożenie przez upoważniony podmiot opinii lub uwag do wniosków w sprawach zatwierdzania substancji czynnych, sejfnerów i synergetyków, zezwoleń na wprowadzanie środków ochrony roślin do obrotu lub pozwoleń na handel równoległy w języku polskim lub angielskim.

Według uzasadnienia, ma to sprzyjać rozwojowi publicznych instytucji naukowych (m.in. Instytut Ochrony Roślin - Państwowy Instytut Badawczy, Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy), które prowadzą badania w zakresie Środków ochrony roślin.

Ponadto zdaniem projektodawców zgodnie z art. 33 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczącego wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylającego Dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG państwo członkowskie może żądać od wnioskodawcy przedłożenia tłumaczenia na język narodowy lub urzędowy wyłącznie wniosku oraz dokumentów wymienionych w art. 33 ust. 2 lit. a-d rozporządzenia nr 1107/2009.

Należy podzielić opinię Biura Analiz Sejmowych, które zauważyło, że wskazany przepis rozporządzenia nr 1107/2009 dotyczy jedynie środków ochrony roślin, nie odnosi się do substancji czynnych, sejfnerów i synergetyków, ma zatem węższy zakres stosowania niż projektowany art. 4 ust. 2 ustawy. Zmiana art. 4 ust. 2 ustawy, dotycząca dokumentacji dołączonej do wniosków, nie jest przepisem objętym zakresem zastosowania art. 33 ust. 5 rozporządzenia nr 1107/2009. Wskazany przepis rozporządzenia dotyczy wyłącznie języka, w którym powinny być składane wnioski, nie określa natomiast, w jakim języku powinna zostać złożona dokumentacja uzupełniająca wniosek. Tymczasem projektowany art. 4 ust. 2 ustawy dotyczy wyłącznie języka dokumentacji uzupełniającej wniosek. Zdaniem Biura Analiz Sejmowych również nowelizacja art. 7 ust. 5 oraz art. 9 ust. 2 nie może być uzasadniana treścią rozporządzenia nr 1107/2009.[1]

---

[1] Patrz Biuro Analiz Sejmowych: Opinia prawna w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o środkach ochrony roślin (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Artur Dunin) z dnia 20 sierpnia 2014 r. BAS-WAPEiM-1700/14.

Niejako przy okazji można spostrzec, że gdyby przyjąć zaproponowaną przez projektodawców interpretację art. 33 ust. 2 rozporządzenia nr 1107/2009, to należałoby umożliwić złożenie np. dokumentacji dołączonej do wniosku w dowolnym języku, a nie tylko w języku polskim lub angielskim.

Dopuszczenie możliwości stosowania języka angielskiego może zostać uznane za naruszenie art. 27 Konstytucji, który jako jedyne odstępstwo przewiduje ochronę praw mniejszości narodowych wynikających z ratyfikowanych umów międzynarodowych. Wydaje się że okoliczności przedstawione w uzasadnieniu są niewystarczające do odstąpienia od tej zasady. Nie można jednak stanowczo stwierdzić, że przepis umożliwiający złożenie nieprzetłumaczonych załączników do wniosku narusza tę konstytucyjną zasadę.

Argumentacja, za uznaniem naruszenia Konstytucji przez uchwalone przepisy ulega osłabieniu, z uwagi na brak naruszenia interesów wnioskodawcy postępowania w kontaktach z administracją (przepisy są wręcz korzystne dla wnioskodawcy). Nie można jednak tracić z pola widzenia innych stron postępowania oraz ewentualnie innych podmiotów sięgających po akta sprawy administracyjnej.

Wszystkie powyższe zarzuty dotyczące naruszenia art. 27 Konstytucji mogłyby zostać odparte poprzez stosowanie omawianych przepisów w taki sposób, że organy dokonywałyby tłumaczenia dokumentów na język polski.

Ponadto, gdyby okazało się, że istnieje niedająca się usunąć sprzeczność pomiędzy art. 27 Konstytucji, a zobowiązaniami międzynarodowymi Rzeczypospolitej Polskiej, konieczna mogłaby się okazać zmiana Konstytucji.[2]

Gdyby Senat uznał za właściwe pozostawienie dotychczasowych zasad składania dokumentów w postępowaniu rejestracyjnym, poprawka miałaby następujące brzmienie:

– w art. 1 skreśla się pkt 1-3;

2) Na podstawie art. 24 ust. 1 środek ochrony roślin wprowadzony do obrotu może pozostawać w obrocie i być stosowany po upływie terminu jego ważności jeżeli wyniki badań trwałości tego środka ochrony roślin, przeprowadzone przez laboratorium posiadające „certyfikat dobrej praktyki laboratoryjnej wydany na podstawie przepisów o substancjach

---

[2] Por. wyrok TK z dnia 27 kwietnia 2005 r., sygn. akt P 1/05, Lex nr 149970.

chemicznych i ich mieszaninach” lub uzyskany w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej na podstawie przepisów obowiązujących w tym państwie, potwierdzają jego przydatność do zastosowania zgodnie z przeznaczeniem.

Należy podkreślić, że zwrot „Dobra Praktyka Laboratoryjna” ma ustawowy rodowód (ustawa z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach) i powinien być pisany wielkimi literami. Ponadto należy doprecyzować odesłanie, gdyż jest możliwe wskazanie konkretnego przepisu, który daje podstawę do wydania certyfikatu.

Propozycja poprawek:

– w art. 1 w pkt 4, w art. 24 w ust. 1 wyrazy „dobrej praktyki laboratoryjnej” zastępuje się wyrazami „Dobrej Praktyki Laboratoryjnej”;

– w art. 1 w pkt 4, w art. 24 w ust. 1 wyrazy „przepisów o substancjach chemicznych i ich mieszaninach” zastępuje się wyrazami „art. 16 ust. 4 ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. Nr 63, poz. 322 oraz z 2012 r. poz. 908)”;

3) W art. 31 pkt 1 lit. e występuje zwrot „po upływie terminu jej ważności” który odnosi się do środka ochrony roślin. Wobec tego należy zmienić gramatyczny rodzaj zaimka występującego w zwrocie.

Propozycja poprawki:

– w art. 1 w pkt 5, w lit. e wyraz „jej” zastępuje się wyrazem „jego”.

Michał Gil
Starszy legislator